

H4 - Fodring af polten

Korrekt fodring af poltene skal sikre, at tilvæksten kontrolleres, og at der aflejres en tilstrækkelig mængde af fedt, så poltene kan få et langt og produktivt soliv.

Anbefaling for polte ved overførsel til løbeafdelingen

- A. Alder over 180 dage
- B. Vægt på mindst 110 kg
- C. Rygspæktykkelse på mindst 12 mm (P2)

Anbefaling for polte ved løbning i mindst 2. brunst

- D. Alder på 210 - 230 dage (30-33 uger)
- E. Vægt på 150 - 165 kg
- F. Rygspæktykkelse på 13 - 15 mm (P2)

Restriktiv fodring med vådfoder i langkrybbe. Der skal være god plads til alle polte ved krybben.

1. Foderstrategi

- Restriktiv fodring (2-3 daglige udfodringer) fra cirka 65 kg og en daglig tilvækst på 900 g pr. dag fra 30 kg til løbning
- Brug en foderkurve med maks. 3,4 FESv pr. dag
- Når foderstyrken er på 3,4 FEs0 pr. dag, er flushing ikke nødvendig

2. Fodersammensætning

- Foderet skal sammensættes efter gældende normer for at sikre optimal knoglestyrke og holdbarhed
- Et højt protein- og aminosyreindhold vil medføre, at poltene bliver for tunge uden at opnå tilstrækkeligt med rygspæk ved løbning

3. Foderstrukturen skal sikre god mavesundhed

- Grov formaling og dermed foderstruktur opnås enten ved at kontrollere andelen af partikler større end 2 mm (hjemmeblandere) eller ved brug af valset ikke-varmebehandlet korn uden om pillerne eller ved brug af expandat foder (indkøbt foder)

Restriktiv fodring med tørfoder på gulvet. Foderet spredes for at sikre, at alle polte har lige adgang.

Symptomer på dårlig mavesundhed hos polte:

- Uens vækst
- Nedsat foderoptagelse
- Opkast ved fodring
- Pludselige dødsfald
- Blege og strithårede
- Sort og knoldet afføring

Hvis der er mistanke om mavesår, skal der udføres USK på poltene. Dette gøres i samarbejde med dyrlægen.

OBS på poltefodring:

Nyløbne gylte og polte skal ikke gå sammen, da fodertildelingen til gyltene bliver for høj.

Kommentarer til H4 - Fodring af polten

1. Når polte fodres restriktivt i poltestalden, skal de være i ensartet huld og alder ved indsættelse i stien. Alderen må svinge 7-14 dage mellem polte i samme sti og der må maksimalt være 15 kg mellem største og mindste polt i stien ved afgang.
- Antal fodringer, energi- og proteinindhold i foderblandingen er gode reguleringsmuligheder af det enkelte dyrs foderoptagelse - sammen med tildeling af halm. Fodring med strukturrigt foder nedsætter ædehastigheden og dermed konkurrencen.
- Foderet skal tildeles, så alle polte i stien har rigelig ædeplads og kan æde samtidig.
- Når foderstyrken er på 3,4 FEso pr. dag op til løbning, er flushing ikke nødvendig.
- Poltene tages ud af stien, når de er løbet færdig og fodertildelingen reduceres, da en foderstyrke over 2,4 FEso påvirker mængden af progesteron i blodet og øger risikoen for lavere kuld størrelse hos gyltene – skaden sker de første 5 dage efter løbning.
- Tildeling af mineraler ud over normen giver ikke øget knoglestyrke og holdbarhed. Normerne er fastlagt, så det altid er lysin og protein, der begrænser tilvæksten og ikke calcium og fosfor. Der er cirka 14-30 % mere calcium og fosfor pr. kg tilvækst til rådighed i normerne til polte af varierende vægt sammenlignet med normerne til slagtesvin.

- 2 – 3 For alle polte er det afgørende at sikre mod maveforandringer og i værste fald mavesår. Derfor skal foderet opfylde kravene til strukturen i sofoder (≤ 50 % under 1 mm, 35 % mellem 1-2 mm og 15 % over 2 mm).

Hjemmeblandet foder:

Foderets formalingsgrad påvirker mavesundheden og dermed også frekvensen af maveforandringer. En grovere formaling forringer foderudnyttelsen med op til 10%, men dette må betragtes som en investering i en sund so. Foderets fiberindhold, samt tildeling af halm har kun en ringe effekt på mavesundheden. En større andel af byg og eventuelt havre øger fiberindholdet i foderet, og vil som oftest også være en anelse grovere end hvede efter formaling på samme mølle.

Færdigfoder:

Benyttes færdigfoder er der flere muligheder for at sikre god foderstruktur til poltene:

Korn uden om pillen: Tilsæt 10-20 % valset korn (typisk byg) udenom varmebehandling og pelletering for at sikre god mavesundhed. Der er en teoretisk risiko for afblanding i lange foderstreng, men i praksis ses meget få problemer med dette. Det største problem med afblanding er ved ad libitum fodring.

Grov formaling i pillen: Nogle foderstoffirmaer tilbyder 5-6 mm piller, hvor en del af kornet er groft formalet og blandingen bidrager dermed til struktur, trods pelletering.

Expandat: Flere firmaer tilbyder expandat, som er varmebehandlet foder, der ikke er pelleteret. Strukturen ligner typisk ymerdrys. Dette giver en god mavesundhed, men effekten er meget afhængig af den formalingsgrad, der er anvendt på kornet. Bemærk, at foderets massefylde er højere end ved pelleteret foder, og at silokapaciteten hermed reduceres med mindst 10 %.